

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-561

від « 30 » вересня 2019 року

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Асоціація міст України розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціальних гарантій дітей та сімей з дітьми» (реєстр № 2085 від 06.09.2019) (далі – Законопроект), який знаходиться на розгляді Комітету.

Законопроектом пропонується, зокрема:

- розширити категорії дітей та учнів, які забезпечуються безкоштовним харчуванням в навчальних закладах;
- встановити пільговий проїзд для дітей, учнів та студентів;
- встановити граничний розмір плати батьків за харчування дітей в дошкільних навчальних закладах;

Асоціація міст України в цілому підтримує підвищення соціальної захищеності дітей, учнів та студентів, в той же час повідомляє.

1. Щодо розширення категорій дітей та учнів, які забезпечуються безкоштовним харчуванням в навчальних закладах (зміни до ст. 21 Закону України «Про загальну середню освіту» та ст. 5 Закону України «Про охорону дитинства»)

Законопроектом надається право безкоштовного харчування:

- дітям із числа внутрішньо переміщених осіб у загальноосвітніх навчальних закладах;
- всім учням 1-4 класів у загальноосвітніх навчальних закладах;
- всім учням із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», у загальноосвітніх навчальних закладах;
- дітям з неповних та багатодітних сімей у професійно-технічних навчальних закладах;

По-перше, Законопроект передбачає додаткові видатки з місцевих бюджетів для організації харчування нових категорій дітей. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків. Зазначаємо, що згідно з частиною третьою статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. Пропонуємо передбачити механізм такої компенсації.

По-друге, перелік пільгових категорій дітей (діти з неповних та багатодітних сімей) у пропонуваній Законопроектом редакції Закону України «Про охорону

дитинства» не узгоджуються із переліком пільгових категорій, передбачених у Законі України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». Зазначене спричинить правову колізію у законодавстві. Пропонуємо усунути законодавчу колізію.

2. Щодо встановлення пільгового проїзду для дітей, учнів та студентів (зміни до ст. 19 Закону України «Про охорону дитинства»)

Законопроектом надається право на пільговий проїзд до місця навчання і додому дітям дошкільного віку, учням і студентам загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, а у сільській місцевості – безкоштовно. Також, учням і студентам загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів надається право на пільговий проїзд по території України залізничним, водним, автомобільним транспортом протягом року.

По-перше, норма Закону України «Про охорону дитинства» у редакції Законопроекту щодо пільгового проїзду не відповідає ст. 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 56 Закону України «Про освіту», ст. 21 Закону України «Про загальну середню освіту» та ст. 38 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». Відповідно до вищезазначених законів органам місцевого самоврядування надано право (а не встановлено зобов'язання) забезпечувати пільговий проїзд у порядку та розмірах, визначених ними. Пропонуємо усунути законодавчу колізію.

По-друге, встановлення імперативної норми (обов'язковості) пільгового проїзду передбачає додаткові видатки з місцевих бюджетів. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків, що суперечить статті 142 Конституції України. Пропонуємо передбачити механізм такої компенсації.

3. Щодо встановлення граничного розміру плати батьків за харчування дітей дошкільних навчальних закладах (зміни до ст. 35 Закону України «Про дошкільну освіту»)

Законопроектом передбачається, що батьки або особи, які їх замінюють, вносять плату за харчування дітей у державному та комунальному дошкільному навчальному закладі у розмірі, що не перевищує 60 відсотків (у міській місцевості) та 40 відсотків (у сільській місцевості) від вартості харчування на день.

Такі зміни обмежують можливість органів місцевого самоврядування повноцінно встановлювати диференційовану плату за харчування у дошкільних навчальних закладах. Вважаємо, що частка вищезазначеної плати батьків повинна залежати лише від спроможності місцевих бюджетів і не регулюватись Законом. В іншому ж випадку – зазначена норма передбачає додаткові видатки з місцевих бюджетів. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків, що суперечить статті 142 Конституції України. Пропонуємо передбачити механізм такої компенсації.

Враховуючи вищезазначене, АМУ не підтримує Законопроект № 2085 від 06.09.2019 у чинній редакції та пропонує Комітету повернути його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

Миколук Н. (044) 486-30-82

О. В. Слобожан